

Wymagania edukacyjne z biologii dla klasy 6 szkoły podstawowej r. szk. 2025/2026

DZIAŁ	OCENA DDOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA	OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
<p>DZIAŁ 1</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ I JEDNOŚĆ ŚWIATA ZWIERZĄT</p>	<ul style="list-style-type: none"> •uczeń podaje definicje tkanki •wymienia podstawowe rodzaje tkanek zwierzęcych •wymienia rodzaje tkanki łącznej 	<ul style="list-style-type: none"> •wymienia najważniejsze funkcje wskazanej tkanki zwierzęcej •opisuje budowę wskazanej tkanki •przy niewielkiej pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem wskazuje rozmieszczenie omawianych tkanek w organizmie •opisuje składniki krwi •przy niewielkiej pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rozpoznaje elementy tkanki widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> •określa miejsca występowania w organizmie omawianych tkanek •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy pomocy nauczyciela rysuje obrazy widziane pod mikroskopem •wskazuje zróżnicowanie w budowie tkanki łącznej •omawia funkcje składników krwi •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy niewielkiej pomocy nauczyciela rozpoznaje charakterystyczne elementy obserwowanej tkanki 	<ul style="list-style-type: none"> •charakteryzuje budowę poszczególnych tkanek zwierzęcych •rozpoznaje na ilustracji rodzaje tkanek zwierzęcych •omawia budowę i sposób funkcjonowania tkanki mięśniowej •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem •omawia właściwości i funkcje tkanki kostnej, chrzęstnej i tłuszczowej •charakteryzuje rolę poszczególnych składników morfotycznych krwi •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i na podstawie ilustracji rozpoznaje charakterystyczne elementy obserwowanej tkanki 	<ul style="list-style-type: none"> •na podstawie ilustracji analizuje budowę tkanek zwierzęcych •wykazuje związek istniejący między budową tkanek zwierzęcych a pełnionymi przez nie funkcjami •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych •wykonuje z dowolnego materiału model wybranej tkanki zwierzęcej •wykazuje związek istniejący między budową elementów krwi a pełnionymi przez nie funkcjami •samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i na podstawie ilustracji rozpoznaje oraz opisuje elementy tkanki widziane pod mikroskopem

<p>DZIAŁ 2</p> <p>OD PŁAZIŃCÓW DO PIERŚCIENIC</p>	<ul style="list-style-type: none"> •wskazuje miejsce występowania płazińców •rozpoznaje na ilustracji tasiemca •wskazuje środowisko życia nicieni •rozpoznaje pierścienice wśród innych zwierząt •wskazuje środowisko życia pierścienic 	<ul style="list-style-type: none"> •wskazuje na ilustracji elementy budowy tasiemca •wskazuje drogi inwazji tasiemca do organizmu •opisuje na podstawie schematu cyklu rozwojowego tasiemca żywiciela pośredniego •wskazuje charakterystyczne cechy nicieni •omawia budowę zewnętrzną nicieni •wymienia choroby wywołane przez nicienie •wymienia cechy charakterystyczne budowy zewnętrznej pierścienic •wyjaśnia znaczenie szczecinek 	<ul style="list-style-type: none"> •omawia przystosowanie tasiemca do pasożytniczego trybu życia •wyjaśnia znaczenie płazińców •wskazuje rolę żywiciela pośredniego i ostatecznego w cyklu rozwojowym tasiemca •wskazuje drogi inwazji nicieni do organizmu •wyjaśnia, na czym polega „choroba brudnych rąk” •omawia środowisko i tryb życia pijawki •na żywym okazie dżdżownicy lub na ilustracji wskazuje siodełko i wyjaśnia jego rolę 	<ul style="list-style-type: none"> •charakteryzuje wskazane czynności życiowe płazińców •omawia sposoby zapobiegania zarażeniu się tasiemcem •charakteryzuje objawy chorób wywołanych przez nicienie •omawia znaczenie profilaktyki •wskazuje przystosowania pijawki do pasożytniczego trybu życia •charakteryzuje wskazane czynności życiowe pierścienic 	<ul style="list-style-type: none"> •analizuje możliwości zakażenia się chorobami wywoływany mi przez płazińce •ocenia znaczenie płazińców w przyrodzie i dla człowieka •analizuje możliwości zakażenia się chorobami wywoływany mi przez nicienie •charakteryzuje znaczenie nicieni w przyrodzie i dla człowieka •zakłada hodowlę dżdżownic, wskazując, jak zwierzęta te przyczyniają się do poprawy struktury gleby •ocenia znaczenie pierścienic w przyrodzie i dla człowieka
<p>DZIAŁ 3</p> <p>STAWONOGI (skorupiaki, owady i pajęczaki) i MIĘCZAKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> •wymienia skorupiaki, owady i pajęczaki jako zwierzęta należące do stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> •wymienia miejsca bytowania stawonogów •rozdziela wśród stawonogów skorupiaki, owady i pajęczaki 	<ul style="list-style-type: none"> •wykazuje różnorodność miejsc bytowania stawonogów •przedstawia kryteria podziału 	<ul style="list-style-type: none"> •charakteryzuje wskazane czynności życiowe stawonogów •omawia cechy umożliwiające rozpoznanie 	<ul style="list-style-type: none"> •przedstawia różnorodność budowy ciała stawonogów oraz ich trybu życia, wykazując jednocześnie

<ul style="list-style-type: none"> •wymienia główne części ciała poszczególnych grup stawonogów •wymienia główne części ciała skorupiaków •wymienia elementy budowy zewnętrznej owadów •wymienia środowiska życia owadów •wymienia środowiska występowania pajęczaków •wymienia miejsca występowania mięczaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środowiska występowania skorupiaków •opisuje budowę zewnętrzną skorupiaków •wskazuje charakterystyczne cechy budowy wybranych gatunków owadów •na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka •wskazuje charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej pajęczaków •omawia sposób odżywiania się pajęczaków •omawia budowę zewnętrzną mięczaków •wskazuje na ilustracjach elementy budowy mięczaków 	<p>stawonogów na skorupiaki, owady i pajęczaki</p> <ul style="list-style-type: none"> •opisuje funkcje odnoży stawonogów •nazywa poszczególne części ciała u raka stawowego •omawia wskazane czynności życiowe •na kilku przykładach omawia różnice w budowie owadów oraz ich przystosowania do życia w różnych środowiskach •na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka •na podstawie cech budowy zewnętrznej pajęczaków przyporządkowuje konkretne okazy do odpowiednich gatunków przedstawionych w podręczniku •na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu edukacyjnego omawia czynności życiowe pajęczaków •na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu omawia czynności życiowe mięczaków 	<p>skorupiaków, owadów i pajęczaków</p> <ul style="list-style-type: none"> •wymienia cechy adaptacyjne wskazanej grupy stawonogów •wyjaśnia, czym jest oko złożone •wykazuje związek między budową skorupiaków a środowiskiem ich życia •wymienia znaczenie skorupiaków w przyrodzie •wykazuje związek istniejący między budową odnoży owadów a środowiskiem ich życia •na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów w przyrodzie i dla człowieka •omawia sposoby odżywiania się pajęczaków na przykładzie wybranych przedstawicieli •charakteryzuje odnoża pajęczaków •wykazuje różnice w budowie ślimaków, małży i głowonogów •omawia znaczenie mięczaków w przyrodzie i dla człowieka 	<p>ich cechy wspólne</p> <ul style="list-style-type: none"> •analizuje cechy adaptacyjne stawonogów, umożliwiające im opanowanie różnych środowisk •charakteryzuje znaczenie skorupiaków w przyrodzie i dla człowieka •analizuje budowę narządów gębowych owadów i wykazuje jej związek z pobieranym pokarmem •ocenia znaczenie pajęczaków w przyrodzie i dla człowieka •analizuje elementy budowy zewnętrznej pajęczaków i wykazuje ich przystosowania do środowiska życia •rozpoznaje na ilustracji gatunki ślimaków •konstruuje tabelę, w której porównuje trzy grupy mięczaków
--	--	---	--	---

<p>DZIAŁ 4</p> <p>KRĘGOWCE ZMIENNOCIĘPLNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wodę jako środowisko życia ryb • rozpoznaje ryby wśród innych zwierząt kręgowych • wskazuje środowisko życia płazów • wymienia części ciała płazów • wymienia środowiska życia gadów • omawia budowę zewnętrzną gadów 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną ryb • przyporządkowuje wskazany organizm do ryb na podstawie znajomości ich cech charakterystycznych • wskazuje wodę jako środowisko życia ryb • na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną płuza • wymienia stadia rozwojowe żaby • wskazuje środowisko życia płazów • wyjaśnia związek istniejący między występowaniem gadów a ich zmiennością • rozpoznaje gady wśród innych zwierząt • wymienia środowiska życia gadów 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu omawia czynności życiowe ryb • nazywa płetwy i wskazuje ich położenie • opisuje proces wymiany gazowej u ryb • przedstawia znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka • charakteryzuje przystosowania płazów do życia w wodzie i na lądzie • omawia wybrane czynności życiowe płazów • wskazuje środowisko życia płazów • przedstawia znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka • opisuje przystosowania gadów do życia na lądzie • omawia tryb życia gadów • wymienia środowiska życia gadów • przedstawia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega zmienność ryb • omawia sposób rozmnażania ryb, wyjaśniając, czym jest tarło • przedstawia znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka • omawia cykl rozwojowy żaby i wykazuje jego związek z życiem w wodzie i na lądzie • rozpoznaje przedstawicieli płazów wśród innych zwierząt, wskazując na ich charakterystyczne cechy • wskazuje środowisko życia płazów • przedstawia znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka • charakteryzuje rozmnażanie i rozwój gadów • analizuje przebieg wymiany gazowej u gadów • wymienia środowiska życia gadów • przedstawia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przystosowania ryb w budowie zewnętrznej i czynnościach życiowych do życia w wodzie • przedstawia znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka • wyjaśnia, w jaki sposób przebiega wymiana gazowa u płazów, wykazując związek z ich życiem w dwóch środowiskach • wykazuje związek istniejący między trybem życia płazów a ich zmiennością • wskazuje środowisko życia płazów • przedstawia znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka • analizuje pokrycie ciała gadów w kontekście ochrony przed utratą wody • wykazuje związek między sposobem rozmnażania gadów a środowiskiem ich życia • wymienia środowiska życia gadów • przedstawia znaczenie gadów w
---	---	---	---	---	---

					przyrodzie i dla człowieka
DZIAŁ 5 KRĘGOWCE STAŁOCIEPLNE E	<ul style="list-style-type: none"> wymienia różnorodne siedliska występowania ptaków rozpoznaje ptaki wśród innych zwierząt, wskazując ich charakterystyczne cechy budowy wskazuje środowiska występowania ssaków wymienia gromady poznanych kręgowców 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje piór wymienia elementy budowy jaja wskazuje ptaki jako zwierzęta stałocieplne wymienia różnorodne siedliska występowania ptaków wykazuje zróżnicowanie siedlisk zajmowanych przez ssaki określa ssaki jako zwierzęta stałocieplne wymienia wytwory skóry ssaków wykazuje zależność między budową morfologiczną ssaków a zajmowanym przez nie siedliskiem nazywa wskazane zęby ssaków wymienia gromady poznanych kręgowców przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przystosowania ptaków do lotu omawia budowę piór wyjaśnia proces rozmnażania i rozwój ptaków wykazuje rolę piór w utrzymaniu stałocieplności przedstawia znaczenie ptaków w przyrodzie i dla człowieka na ilustracji lub na żywym obiekcie wskazuje cechy charakterystyczne i wspólne dla ssaków wyjaśnia, że budowa skóry ssaków ma związek z utrzymywaniem przez nie stałocieplności omawia proces rozmnażania i rozwój ssaków przedstawia znaczenie ssaków w przyrodzie i dla człowieka rozpoznaje zęby ssaków i wyjaśnia ich funkcje wyjaśnia znaczenie ssaków dla przyrody wymienia gromady poznanych kręgowców przedstawia przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje budowę piór ptaków w związku z pełnioną przez nie funkcją wykazuje związek istniejący między wymianą gazową a umiejętnością latania ptaków wyjaśnia proces rozmnażania i rozwoju ptaków przedstawia znaczenie ptaków w przyrodzie i dla człowieka opisuje przystosowania ssaków do różnych środowisk życia charakteryzuje opiekę nad potomstwem u ssaków identyfikuje wytwory skóry ssaków przedstawia znaczenie ssaków w przyrodzie i dla człowieka omawia znaczenie ssaków dla człowieka wymienia zagrożenia dla ssaków wymienia gromady poznanych kręgowców przedstawia przykłady działań człowieka wpływających 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między przebiegiem wymiany gazowej a przystosowaniem ptaków do lotu rozpoznaje na ilustracji lub podczas obserwacji w terenie rozpoznaje gatunki ptaków zamieszkujących najbliższą okolicę przedstawia znaczenie ptaków w przyrodzie i dla człowieka analizuje związek zachodzący między wymianą gazową ssaków a zróżnicowaniem środowiskami ich występowania i ich życiową aktywnością analizuje funkcje skóry w aspekcie różnorodności siedlisk zajmowanych przez ssaki przedstawia znaczenie ssaków w przyrodzie i dla człowieka analizuje zagrożenia ssaków i wskazuje

			<p>działań człowieka wpływających na różnorodność ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków</p>	<p>na różnorodność ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków</p> <ul style="list-style-type: none"> •identyfikuje nieznany organizm jako przedstawiciela jednej z gromad kręgowców na podstawie jego cech morfologicznych 	<p>sposoby ich ochrony</p> <ul style="list-style-type: none"> •wykazuje przynależność człowieka do ssaków • wymienia gromady poznanych kręgowców • przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków •identyfikuje nieznany organizm jako przedstawiciela jednej z gromad kręgowców na podstawie jego cech morfologicznych •porównuje grupy kręgowców pod względem cech morfologicznych, rozwoju oraz wykazuje związek tych cech z opanowaniem środowisk do życia
--	--	--	---	--	---

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- 1) praca klasowa (sprawdzian);
- 3) odpowiedź ustna/kartkówka;
- 4) zadanie/ćwiczenie;
- 5) aktywność w postaci: projekty, aktywność na zajęciach, karty pracy
- 6) prezentacje, przygotowanie materiałów do lekcji odwróconej

Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z biologii

1. Uczeń ma prawo ubiegać się o otrzymanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.
2. Podanie o sprawdzian wiedzy i umiejętności może złożyć uczeń lub jego rodzic/opiekun do dyrektora szkoły w terminie 2 dni od dnia otrzymania informacji o przewidywanych ocenach.

3. Dyrektor szkoły w ciągu kolejnych 2 dni roboczych informuje przez e-dziennik ucznia i jego rodziców/opiekunów o wyznaczonym dniu, w którym odbędzie się sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia.
4. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia przeprowadza nauczyciel przedmiotu w obecności wskazanego przez dyrektora szkoły nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych.
5. Z przeprowadzonych czynności sprawdzających sporządza się protokół, który zawiera:
 - a) imiona i nazwiska nauczycieli przeprowadzających sprawdzian,
 - b) datę sprawdzianu,
 - c) zadania sprawdzające,
 - d) wynik oraz ostateczną ocenę,
 - e) podpisy nauczycieli.
6. Dyrektor powiadamia w formie pisemnej przez e-dziennik ucznia, jego rodzica/opiekuna w terminie do 2 dni o rozstrzygnięciu w sprawie; rozstrzygnięcie to jest ostateczne.